ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ

ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2023/179/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН СУМЫН ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН 2022 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод хот 2023 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК

Утас: 70001778 Цахим хаяг: info@imkaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 5

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 8

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10

2.6 Аудит хийсэн улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 13

2.8 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 15

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 16

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 16

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 16

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 18

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 18

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 19

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 21

4.1 Ерөнхий зүйл 21

4.2 Материаллаг байдал 21

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 21

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 21

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 23

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 23

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 24

5.1 Төлбөрийн акт 24

5.2 Албан шаардлага 25

5.3 Зөвлөмж 25

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 26

Товчилсон үгийн жагсаалт

МУ	Монгол Улс
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
ЗГ	Засгийн газар
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
УСНБНЗСТОҮБ	Улсын Секторын байгууллагуудын нийтлэг зорилготой санхүүгийн тайлагналын онолын үзэл баримтлал
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БШУС	Боловсрол шинжлэх ухааны сайд
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
НББББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
АШБ	Анхан шатны баримт
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
ҮОМШӨ	Үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчний

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2023·02·24 № 01/184
танай ______-ны № ______-т

ТӨВ АЙМГИЙН СЭРГЭЛЭН СУМЫН
ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Б.БЯМБАДОРЖ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн дараах залруулагдаагүй алдаа, зөрчил тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг, тохиолдсон байх, үнэн зөв байх, иж бүрэн байх мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Цэцэрлэгийн эрхлэгчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/21 дугаар "Эд хөрөнгийн тооллого явуулах тухай" тухай тушаалыг хэрэгжүүлээгүй, 7,815.8 мянган төгрөгийн бараа материал, 17,996.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн тооцоог бодоогүй.
- Давхар ажил хөдөлмөр эрхэлдэг нэг ажилтанд татварын хөнгөлөлтийг 60.0 мянган төгрөгөөр, нэг ажилтанд 503.1 мянган төгрөгийн цалинг тус тус илүү тооцож , нийт 563.1 мянган төгрөгийн цалин хөлсийг илүү олгосон байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг өмнөх онтой харьцуулахад мөнгөн хөрөнгийн дансанд их хэмжээний өөрчлөлт орсон байна. Энэ нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх журам”-ын 8.7 дахь заалтад төсвийн жилийн эцэст зарцуулагдаагүй үлдсэн мөнгөн хөрөнгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлэлгүйгээр дараагийн төсвийн жилд шилжүүлэн зарцуулахаар заасантай холбоотой мөнгөн хөрөнгийн данс 36,316.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

19020387

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд 2022 онд боловсролын байгууллагыг үйл ажиллагааны үр дүн, чанар, гүйцэтгэл, сургалтын хөтөлбөрийн бодит өртөгт суурилсан хувьсах зардлаар санхүүжүүлэх, цалин хөлсний бодлого хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн холбогдох эрх зүйн актуудыг шинэчлэн баталж, мөрдүүлсэн асуудлыг аудитын гол асуудал гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэг "Хүүхдийн нийгэм, сэтгэл зүй, танин мэдэхүйн хөгжлийг дэмжих, боловсрол эзэмшихэд тулгарч буй бэрхшээлийг арилгаж сурах тэгш боломж бүрдүүлэх, хувь хүний онцлогт нийцүүлэн сургалт, үйл ажиллагааг чанар, үр дүнтэй зохион байгуулах, хамтран суралцах арга барилыг сургалтад нэвтрүүлэх." гэсэн зорилго дэвшүүлэн ажилласан байна.

Цэцэрлэгийн эрхлэгч нь Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Засаг даргаар батлуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 54 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 95.5 хувьтай тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**21,988,002.18**	**65,652,506.19**
31	**МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ**	**-**	**36,316,029.41**
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	-	36,316,029.41
3121	Төгрөг	-	36,316,029.41
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	36,316,029.41
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**21,988,002.18**	**29,336,476.78**
351	Түүхий эд материал	3,506,291.84	3,506,291.84
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,506,291.84	3,506,291.84
354	Хангамжийн материал	18,481,710.34	25,830,184.94
35410	Бичиг хэргийн материал	62,500.00	144,850.00
35420	Аж ахуйн материал	14,041,961.93	19,491,890.93
35440	Түлш шатах тослох материал	937,098.41	1,517,194.01
35460	Хүнсний материал	3,440,150.00	4,676,250.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**462,358,671.16**	**594,937,617.68**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**462,358,671.16**	**594,937,617.68**
392	**Биет хөрөнгө**	**452,022,671.16**	**584,601,617.68**
39201	Барилга, байгууламж	394,923,584.73	511,580,634.73
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,000,843.19)	(8,313,945.32)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	800,000.00	800,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(266,666.64)	(399,999.96)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	53,535,126.00	63,820,162.40
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,217,780.55)	(14,656,548.20)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	17,472,574.80	14,783,028.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,668,853.99)	(2,976,542.97)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-	17,996,000.00
39217	Номын фонд	2,445,530.00	1,968,829.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	**10,336,000.00**	**10,336,000.00**
39301	Программ хангамж	133,000.00	133,000.00
39302	Хасагдуулаг	(133,000.00)	(133,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10,336,000.00	10,336,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**484,346,673.34**	**660,590,123.87**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН**	**-**	**1,349,288.45**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**1,349,288.45**
413	**Өглөг**	**-**	**1,349,288.45**
4136	**Бусад өглөг**	**-**	**1,349,288.45**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	1,349,288.45
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН**	**484,346,673.34**	**659,240,835.42**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**484,346,673.34**	**659,240,835.42**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	90,472,213.64	90,472,213.64
51101	Өмч: -Төрийн өмч	10,336,000.00	10,336,000.00
51102	-Хувийн	80,136,213.64	80,136,213.64

512	Хуримтлагдсан үр дүн	159,496,640.30	334,390,802.38
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	121,988,381.82	(328,290,183.04)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	37,508,258.48	662,680,985.42
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	234,377,819.40	234,377,819.40
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН**	**484,346,673.34**	**660,590,123.87**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**415,747,850.00**	**1,052,154,809.74**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**45,059,050.00**	**629,504,209.74**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**45,059,050.00**	**629,504,209.74**
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	44,829,300.00	607,296,757.56
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	229,750.00	22,207,452.18
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**370,688,800.00**	**422,650,600.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	318,836,600.00	349,873,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**28,665,700.00**	**23,573,200.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид	28,665,700.00	23,573,200.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**23,186,500.00**	**49,203,500.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	23,186,500.00	49,203,500.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)**	**377,937,491.52**	**387,470,590.14**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**377,937,491.52**	**387,470,590.14**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**305,306,562.86**	**362,524,197.55**
2101	**Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**220,516,084.37**	**255,563,503.83**
210101	Цалин	179,299,820.48	195,527,102.48
210102	Нэмэгдэл цалин	28,264,022.53	40,113,807.50
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,400,000.00	-
210104	Урамшуулал	11,552,241.36	19,922,593.85
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**30,012,249.36**	**31,445,024.17**
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	23,857,237.77	21,532,631.55
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	1,485,459.10	2,526,943.62
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,242,947.33	2,026,282.61
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	314,236.77	483,498.24
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	3,112,368.39	4,875,668.15
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**24,207,214.25**	**23,455,692.85**
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	3,003,748.25	4,600,248.45
210302	Түлш, халаалтын зардал	20,417,616.00	18,385,194.40
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	785,850.00	470,250.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**1,126,400.00**	**927,931.00**
210401	Бичиг хэргийн материал	293,400.00	298,000.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	200,000.00	510,201.00
210403	Шуудан холбоо интернэтийн төлбөр	219,000.00	119,730.00

210404	Ном, хэвлэлийн зардал	414,000.00	-
2105	**Нормативт зардал**	**13,574,350.36**	**32,728,000.00**
210501	Эм	4,574,200.00	-
210502	Хоол	8,890,150.36	32,728,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	110,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**870,000.00**	**500,000.00**
210604	Урсгал засвар	870,000.00	500,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж**	**2,531,900.00**	**503,420.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,531,900.00	-
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	-	503,420.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**12,468,364.52**	**17,400,625.70**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	480,150.00	1,935,430.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	3,114,433.64	5,109,290.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	8,873,780.88	10,355,905.70
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**72,630,928.66**	**24,946,392.59**
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,665,700.00	23,469,700.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,923,100.00	13,563,500.00
213208	Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,742,600.00	9,906,200.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	43,965,228.66	1,476,692.59
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	43,965,228.66	1,476,692.59
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)**	**37,810,358.48**	**176,897,396.26**
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	302,100.00	2,003,234.18
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	302,100.00	2,003,234.18
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)**	**(302,100.00)**	**(2,003,234.18)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)**	**37,508,258.48**	**174,894,162.08**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**370,688,800.00**	**422,650,600.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**370,688,800.00**	**422,650,600.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	318,836,600.00	349,873,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**28,665,700.00**	**23,573,200.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид	28,665,700.00	23,573,200.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**23,186,500.00**	**49,203,500.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	23,186,500.00	49,203,500.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)**	**362,437,800.00**	**386,334,570.59**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**362,437,800.00**	**386,334,570.59**
210	**БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**289,806,871.34**	**361,388,178.00**
2101	**Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**221,902,534.84**	**255,601,347.78**
210101	Үндсэн цалин	155,909,036.39	195,564,946.43
210102	Нэмэгдэл	44,019,256.75	40,113,807.50
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,478,816.00	-
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	19,495,425.70	19,922,593.85
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**28,652,027.85**	**31,407,180.22**
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	19,943,679.21	21,525,872.85
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,123,793.35	2,531,355.05
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,753,614.75	2,029,284.16
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	441,903.61	479,398.01
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	4,389,036.93	4,841,270.15
2103	**Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал**	**22,564,308.65**	**22,686,500.00**
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	3,003,748.25	4,600,248.45
210302	Түлш, халаалтын зардал	18,902,210.40	17,616,001.55
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	658,350.00	470,250.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**1,210,000.00**	**103,500.00**
210401	Бичиг хэрэг	100,000.00	103,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	250,000.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	200,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	50,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	220,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	390,000.00	-
2105	**Нормативт зардал**	**12,922,000.00**	**37,404,250.00**
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	45,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	12,328,000.00	37,404,250.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	549,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**500,000.00**	**500,000.00**
210604	Урсгал засвар	500,000.00	500,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**-**	**814,000.00**

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	814,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**2,056,000.00**	**12,871,400.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,293,000.00	8,641,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	763,000.00	4,230,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**72,630,928.66**	**24,946,392.59**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**28,665,700.00**	**23,469,700.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,923,100.00	13,563,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвортой ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,742,600.00	9,906,200.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**43,965,228.66**	**1,476,692.59**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	43,965,228.66	1,476,692.59
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**8,251,000.00**	**36,316,029.41**
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	8,251,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,251,000.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	8,251,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	8,251,000.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(8,251,000.00)	-
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	36,316,029.41
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	36,316,029.41

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
	ДАНС	511	51300	51210+51220	
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	90,472,213.64	234,377,819.40	121,988,381.82	446,838,414.86
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**90,472,213.64**	**234,377,819.40**	**121,988,381.82**	**446,838,414.86**
C08	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	90,472,213.64	234,377,819.40	159,496,640.30	484,346,673.34
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	90,472,213.64	234,377,819.40	159,496,640.30	484,346,673.34
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	90,472,213.64	234,377,819.40	(328,290,183.04)	(3,440,150.00)
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**90,472,213.64**	**234,377,819.40**	**(328,290,183.04)**	**(3,440,150.00)**
D08	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	662,680,985.42	662,680,985.42
D09	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	90,472,213.64	234,377,819.40	334,390,802.38	659,240,835.42

2.5 Аудит хийсэн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Балансын үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	422,650,600.00	386,334,570.59	(36,316,029.41)	91.4
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	422,650,600.00	386,334,570.59	(36,316,029.41)	91.4
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	399,180,900.00	361,388,178.00	(37,792,722.00)	90.5
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	281,493,100.00	255,601,347.78	(25,891,752.22)	90.8
Үндсэн цалин	227,397,600.00	195,564,946.43	(31,832,653.57)	86.0
Нэмэгдэл	48,176,900.00	40,113,807.50	(8,063,092.50)	83.3
Урамшуулал	5,918,600.00	19,922,593.85	14,003,993.85	336.6
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	35,186,800.00	31,407,180.22	(3,779,619.78)	89.3
Тэтгэврийн даатгал	23,965,200.00	21,525,872.85	(2,439,327.15)	89.8
Тэтгэмжийн даатгал	2,805,400.00	2,531,355.05	(274,044.95)	90.2
ҮОМШӨ-ний даатгал	2,244,400.00	2,029,284.16	(215,115.84)	90.4
Ажилгүйдлийн даатгал	561,000.00	479,398.01	(81,601.99)	85.5
Эрүүл мэндийн даатгал	5,610,800.00	4,841,270.15	(769,529.85)	86.3
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,686,500.00	22,686,500.00	-	100.0
Гэрэл, цахилгаан	6,297,100.00	4,600,248.45	(1,696,851.55)	73.1
Түлш, халаалт	16,189,400.00	17,616,001.55	1,426,601.55	108.8
Цэвэр, бохир ус	200,000.00	470,250.00	270,250.00	235.1
Хангамж, бараа материалын зардал	103,500.00	103,500.00	-	100.0
Бичиг хэрэг	103,500.00	103,500.00	-	100.0
Нормативт зардал	45,525,600.00	37,404,250.00	(8,121,350.00)	82.2
хоол	45,525,600.00	37,404,250.00	(8,121,350.00)	82.2
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	500,000.00	-	100.0
Урсгал засвар	500,000.00	500,000.00	-	100.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	814,000.00	814,000.00	-	100.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	814,000.00	814,000.00	-	100.0
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	814,000.00	814,000.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,871,400.00	12,871,400.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,871,400.00	12,871,400.00	-	100.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,469,700.00	24,946,392.59	1,476,692.59	106.3
Бусад урсгал шилжүүлэг	23,469,700.00	24,946,392.59	1,476,692.59	106.3
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	13,563,500.00	13,563,500.00	-	100.0
Хөдөө ОН тогтвортой ажилласан албан хаагчдад төрөөс олгох дэмжлэг	9,906,200.00	9,906,200.00	-	100.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		1,476,692.59	1,476,692.59	-
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	**-**	**-**	**-**	**-**
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	**-**	**-**	**-**	**-**
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	422,650,600.00	422,650,600.00	-	100.0
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	**349,873,900.00**	**349,873,900.00**	**-**	**100.0**
Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	349,873,900.00	349,873,900.00	-	100.0
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	**49,203,500.00**	**49,203,500.00**	**-**	**100.0**

Орон нутгийн төсвөөс	49,203,500.00	49,203,500.00	-	100.0
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	23,573,200.00	23,573,200.00	-	100.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	**-**	**-**	**-**	**-**
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	36,316,029.41	36,316,029.41	-
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	**-**	**-**	**-**	**-**
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	**22**	**22**	**-**	**100.0**
Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	10	10	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	11	11	-	100.0
СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	**-**	**-**	**-**	**-**

2.6 Аудит хийсэн улсын төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	349,873,900.00	313,557,870.59	(36,316,029.41)	89.6
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	349,873,900.00	313,557,870.59	(36,316,029.41)	89.6
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	349,873,900.00	313,557,870.59	(36,316,029.41)	89.6
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	258,367,100.00	233,105,303.80	(25,261,796.20)	90.2
Үндсэн цалин	208,905,000.00	179,065,096.91	(29,839,903.09)	85.7
Нэмэгдэл	44,470,600.00	36,517,433.04	(7,953,166.96)	82.1
урамшуулал	4,991,500.00	17,522,773.85	12,531,273.85	351.1
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,295,800.00	29,362,916.79	(2,932,883.21)	90.9
Тэтгэврийн даатгал	21,999,400.00	20,135,773.65	(1,863,626.35)	91.5
Тэтгэмжийн даатгал	2,574,100.00	2,367,814.01	(206,285.99)	92.0
ҮОМШӨ-ний даатгал	2,059,300.00	1,898,451.31	(160,848.69)	92.2
Ажилгүйдлийн даатгал	514,800.00	446,689.79	(68,110.21)	86.8
Эрүүл мэндийн даатгал	5,148,200.00	4,514,188.03	(634,011.97)	87.7
Нормативт зардал	45,525,600.00	37,404,250.00	(8,121,350.00)	82.2
хоол	45,525,600.00	37,404,250.00	(8,121,350.00)	82.2
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	814,000.00	814,000.00	-	100.0
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	814,000.00	814,000.00	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,871,400.00	12,871,400.00	-	100.0
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	-	-	-
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	-	-	-
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	-	-	-
УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-	-	-
Улсын төсвөөс санхүүжих	349,873,900.00	349,873,900.00	-	100.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	36,316,029.41	36,316,029.41	-
ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-	-	-
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	22	22	-	100.0
Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	10	10	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	11	11	-	100.0
СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	-	-	-	-

2.7 Аудит хийсэн орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	49,203,500.00	47,726,807.41	(1,476,692.59)	97.0
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	49,203,500.00	47,726,807.41	(1,476,692.59)	97.0
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	49,203,500.00	47,726,807.41	(1,476,692.59)	97.0
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	23,126,000.00	22,496,043.98	(629,956.02)	97.3
Үндсэн цалин	23,126,000.00	22,496,043.98	(629,956.02)	97.3
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,891,000.00	2,044,263.43	(846,736.57)	70.7
Байр ашиглалттай холбоотой зардал	22,686,500.00	22,686,500.00	-	100.0
Гэрэл цахилгаан	6,297,100.00	4,600,248.45	(1,696,851.55)	73.1
Түлш халаалт	16,189,400.00	17,616,001.55	1,426,601.55	108.8
цэвэр бохир ус	200,000.00	470,250.00	270,250.00	235.1
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	500,000.00	500,000.00	-	100.0
Урсгал засвар	500,000.00	500,000.00	-	100.0
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,476,692.59	1,476,692.59	-
Бусад байгууллагад иргэнд өглөг	-	1,349,288.45	1,349,288.45	-
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	-	-	-
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	-	-	-
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ			-	-
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	49,203,500.00	49,203,500.00	-	100.0
Орон нутгийн төсвөөс	49,203,500.00	49,203,500.00	-	100.0
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	-	-	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	22	22	-	100.0
Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	10	10	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	11	11	-	100.0
СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	-	-	-	-

2.8 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Балансын үзүүлэлт	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	23,573,200.00
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	23,573,200.00
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	103,500.00
Бичиг хэрэг	-	103,500.00
Бусад урсгал шилжүүлэг	-	23,469,700.00
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	13,563,500.00
Хөдөө ОН тогтвортой ажилласан албан хаагчдад төрөөс олгох дэмжлэг	-	9,906,200.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	23,573,200.00
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	22	22
Удирдах ажилтан	1	1
Гүйцэтгэх ажилтан	10	10
Үйлчлэх ажилтан	11	11
СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	-	-

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хүүхдийн цэцэрлэг нь 2022-2023 оны хичээлийн жилд "Хүүхдийн нийгэм, сэтгэл зүй, танин мэдэхүйн хөгжлийг дэмжих, боловсрол эзэмшихэд тэгш боломж бүрдүүлэх, сурагчдын сонирхолд тулгуурлан сургалт, үйл ажиллагааны чанар, үр дүнтэй зохион байгуулах, хамтран суралцах арга барилыг эзэмшүүлэх" зорилтуудыг дэвшүүлэн ажилласан байна.

Монгол улсын Бага, дунд боловсролын тухай хуульд бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын зорилгыг:

- Бага боловсрол: Эх хэлний суурь чадамжтай, бүтээлч, сурах арга барилтай монгол хүүхэд төлөвшүүлэх;
- Суурь боловсрол: Амьдрах ухаан, шинжлэх ухааны суурь мэдлэг, чадвар эзэмшсэн, бие даан бүтээлчээр суралцах чадамжтай иргэн төлөвшүүлэх;
- Бүрэн дунд боловсролын зорилго нь мэдээлэл боловсруулах, шийдвэр гаргах, суралцах чадвар бүхий ирээдүйд эзэмших мэргэжлийн ерөнхий суурь чадамжтай иргэн төлөвшүүлэх; гэж тодорхойлсон.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар:

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хүүхдийн цэцэрлэг нь мэдээлэл боловсруулах, шийдвэр гаргах, суралцах чадвар бүхий ирээдүйд эзэмших мэргэжлийн ерөнхий суурь чадамжтай иргэн төлөвшүүлэх үйл ажиллагаа явуулдаг Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны харьяа байгууллага юм.

Тайлант онд боловсролын салбарт шинэчлэл хийж, түүнийг дэмжсэн төсвийг батлан хэрэгжүүлэхийг зорьсон байна. Боловсролын тухай хууль, Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хуулийг 2021 онд өөрчлөн найруулснаар гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн тогтолцоог бий болгож ,"хувьсах зардал"-ыг улсын төсвөөс санхүүжүүлэх болсон байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна.

1. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга 2022 оны 1 дүгээр сарын 1-ээс хэрэгжиж эхэлсэн.
2. Төрийн бүх шатны байгууллага, нийтийн алба, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн сахилга батыг мөрдүүлж, ил тод байдлыг хангах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, үрэлгэн байдлыг хязгаарлах хяналт тавихад чиглэсэн "Төрийн хэмнэлтийн тухай" хууль /2022 оны 04 дүгээр сарын 2-ний өдөр батлагдсан./
3. Төрийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг Засгийн газрын 2022 оны 107 дугаар тогтоолоор тогтоосон ба 2022 оны 192 дугаар тогтоолоор эрүүл мэндийн салбараас бусад төрийн үйлчилгээний байгууллага болон төрийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад туслах албан тушаалын цалингийн доод хэмжээг өөрчлөн тогтоосон байна.
4. Боловсролын салбарт хийж байгаа шинэчлэл, үйл ажиллагаа, төсөв санхүүг дэмжсэн шийдвэрийг Засгийн газар, салбарын яамнаас гаргаж мөрдүүлсэн байна. Тухайлбал:
   - Засгийн газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн 403 дугаар тогтоолоор Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Боловсролын ерөнхий газрыг байгуулсан ба 2022 оны 131 дүгээр тогтоолоор Боловсролын ерөнхий газрын даргыг Сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсролын, мэргэжлийн боловсролын, техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчаар баталсан байна.
   - Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолоор "Сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэхэд нэг суралцагчдад хувьсах зардлын дундаж норматив, түүний бүрэлдэхүүн", "Төрийн болон орон нутгийн өмчит цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын байршил, хэв шинж, хүүхдийн

тооноос хамаарсан өсөн нэмэгдэх итгэлцүүр", "Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх аргачлал" баталсан байна.

- Засгийн газрын 2022 оны 252 дугаар тогтоолоор "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын Дөрөв.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагын багш, туслах багш, албан хаагчид олгох улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал" хэсэгт өөрчлөлт оруулан 4.4.2-т ерөнхий боловсролын сургуулийн багшид мөнгөн урамшуулал олгох шалгуур, үзүүлэлтийг тогтоосон.
- БШУС-ын 2022 оны А/122 дугаар тушаалаар Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолыг үндэслэн төрийн болон орон нутгийн өмчит сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын сургуулийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн зарим албан хаагчийн цалингийн хэмжээг тогтоосон.
- БШУС-ын 2022 оны А/170 дүгээр тушаалаар “төрийн болон орон нутгийн өмчийн ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн хичээл сургалтын үйл ажиллагааны зардлыг төлөвлөх хуваарилах заавар”-ыг 1 дүгээр, “багшийн тасралтгүй хөгжлийг дэмжих, үйл ажиллагааны санхүүжилт, түүнийг зарцуулах заавар”-ыг 2 дугаар, “цахим хэрэглээний зардлыг төлөвлөх, хуваарилах заавар”-ыг 3 дугаар, “тоног төхөөрөмжийн нөхөн хангалтын зардлыг төлөвлөх хуваарилах, санхүүжүүлэх зааврыг 4 дүгээр хавсралтаар тус тус баталсан байна.
- БШУС-ын 2022 оны А/259 дүгээр тушаалаар “Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын багшийг эрүүл мэндийн нэмэлт үзлэг, оношилгоонд хамруулах заавар”-ыг баталсан байна.
- БШУС-ын 2022 оны А/430 дугаар тушаалаар багшийн ажлыг үнэлэх журмыг шинэчлэн баталсан.
- БШУС-ын 2022 оны А/452 дугаар тушаал “Хувьсах зардлын тоног төхөөрөмжийн нөхөн хангалтын тухай”
- БШУС-ын 2022 оны А/500 дугаар тушаалаар төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн чанар, үр дүнг үнэлж, үр дүнгийн нэмэлт урамшууллын зардлыг санхүүжүүлэхэд баримтлах чиглэлийг баталсан.
- БШУС-ын 2022 оны А/224 дугаар тушаалаар “Сургуулийн өмнөх боловсролын хувилбарт сургалт явуулах журам”-ыг баталсан.

5. Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.7д” Суутган төлөгч нь албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 21.1-д заасны дагуу ногдох албан татвар, 23.1-д заасны дагуу эдлэх хөнгөлөлтийг жилийн эцсийн тайлангаар эцэслэн тооцож тайлагнан, холбогдох татварыг төсөвт шилжүүлнэ”
6. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай Монгол Улсын Загийн газрын 2022 оны 5 сарын 25-ны өдрийн 203 дугаар тогтоол
7. "Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль/дотуур байрын хүүхдэд хоол, хүнсний хангамж, үйлчилгээ үзүүлэхэд мөрдөх журам"-ыг батлах тухай Боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны 2 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/59 дүгээр тушаал
8. Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай Сангийн 2022 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар тушаал.

Байгууллагын дотоод хяналтын талаар

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь зөвхөн үндсэн үйл ажиллагаанд чиглэгдэж, нягтлан бодох бүртгэл, төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалт, шилэн дансны,төсвийн, төрийн болон орон нутгийн өмчийн,төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах, төрийн хэмнэлтийн тухай зэрэг хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт хийдэггүй, санхүүгийн мэргэжлийн ажилтан дотоод хяналтын ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд томилогдоогүй, ажилтнууд нь дотоод хяналтын талаар сургалтад хамрагдаагүй, дотоод хяналтын талаар зохих мэдлэг эзэмшээгүй, дотоод хяналтын ажиллах

журамгүй тул дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилтийг үр нөлөөгүй байна гэж үзлээ.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг акурэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан иж бүрдлийн дагуу бэлтгэж толилуулсан байна гэж үзлээ.

Харин төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг мөнгөн сууриар бэлтгэж, Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5-д заасны дагуу иж бүрэн ирүүлсэн.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Санхүү нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт УСНББОУС, хууль, тогтоол, тушаал, зааврuудын өөрчлөлтийг тусгаагүй, байгууллагын удирдлагын тушаал шийдвэрээр батлаагүйгээс НБББББ-ийг өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохируулан боловсруулах шаардлага тулгарч байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны 1 дүгээр сараас 4 дүгээр сарууддад тогтмол зардал, үйлчилгээний ажилтнуудын цалин, шимтгэлийг орон нутгийн төсвөөс, бусад зардлуудыг улсын төсвөөс санхүүжүүлж ирснийг, 2022 оны 5 дугаар сараас төсвийн хуваарьт өөрчлөлт оруулан цахилгаан эрчим хүч, халаалт, цэвэр бохир ус, урсгал засварын зардлыг орон нутгийн төсвөөс, бусад зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн байна.

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь Монгол Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Ерөнхий боловсролын сургууль, сургуулийн өмнөх байгууллагын нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативын бүрэлдэхүүн, зардлын зориулалт, арга хэмжээний дэлгэрэнгүй заавар”-д төсвийн зарлагыг эдийн засгийн 2 ангиллаар батлаcнаас шалтгаалж, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт, 2014 оны 5 дугаар тушаалын 5 дугаар хавсралтаар баталсан “Балансын дансны жагсаалт”-ын дагуу тайлагнагдаагүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 176,243.4 мянган төгрөгөөр буюу 36.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	36,316.0	36,316.0
Авлага	-	-	-
Бараа материал	21,988.0	29,336.5	7,348.5
Үндсэн хөрөнгө	462,358.7	594,937.6	132,578.9
Нийт хөрөнгө	**484,346.7**	**660,590.1**	**176,243.4**
Өр төлбөр	-	1,349.3	1,349.3
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	484,346.7	659,240.8	174,894.1
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**484,346.7**	**660,590.1**	176,243.4

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр эздийн өмчийн данс өмнөх оноос нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна. Үүнд:

1. Тайлант онд мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 36,316.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь улсын төсвөөс хүлээн авсан санхүүжилтийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг буцаан төвлөрүүлээгүй нь гол нөлөө үзүүлсэн байна.
2. Бараа материал дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 7,348.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд 219.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй, 63,917.3 мянган төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 56,788.3 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан нь гол нөлөө үзүүлсэн байна.
3. Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 176,243.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь Сэргэлэн сумын ЗДТГ-аас 116,657.1 мянган төгрөгийн урсгал засвар хийж, 28,281.0 мянган төгрөгийн үнэ төлбөргүй хөрөнгө бүртгэснээс нөлөөлсөн байна
4. Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 174,894.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 356,753.7 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 356,753.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 42,323.7 мянган төгрөгөөр өсгөж, 399,077.4 мянган төгрөгөөр төсвийг баталсан байна. Энэ нь Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн төсвийн захирагч төсвийн төслийг бодитой, үндэслэлтэй боловсруулаагүйгээс шалтгаалсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 42,323.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 349,873.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 49,203.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 349,873.9 мянган, орон нутгийн төсвөөс 49,203.5 мянган төгрөгийн нийт 399,077.4 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 361,284.7 мянган төгрөг буюу 90.5 хувьтай байгаа нь бараа ажил үйлчилгээний зардлын төсвийг 37,792.2 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
Улсын төсвийн санхүүжих					
1	81605-Эрүүл мэндийг дэмжих	1,100.0	1,100.0	-	100.0
2	81807-Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол	45,525.6	37,404.3	(8,121.3)	82.2
3	81816-Хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчин	1,161.4	1,161.4	-	100.0
3	81823-Боловсролын байгууллагын багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх	1,100.0	1,100.0	-	100.0
4	81834-Боловсролын стандарт, сургалтын төлөвлөгөө хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	257,111.6	229,039.5	(28,072.1)	89.1
5	81835-Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	43,875.3	43,752.7	(122.6)	99.7
Дүн		**349,873.9**	**313,557.9**	**(36,316.0)**	**89.6**
Орон нутгийн төсвөөс					
1	80111-Төрийн өмчийн тогтмол зардал	23,186.5	23,186.5	-	100.0
2	80112-Нийтлэг үйлчилгээ	26,017.0	24,540.3	(1,476.7)	94.3
Дүн		**49,203.5**	**47,726.8**	**(1,476.7)**	**97.0**
НИЙТ ДҮН		**399,077.4**	**361,284.7**	**(37,792.7)**	**90.5**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 23,573.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнээс: Боловсролын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1.3;43.1.7 дугаар заалтын дагуу нийт 3 багшид хөдөө орон нутагт олон жил тогтвор суурьшилтай ажилласны мөнгөн тэтгэмжид 9,906.2 мянган, тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмжийг 1 ажилтанд 13,563.5 мянган, бичиг хэргийн зардал 103.5 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав..

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тайлант онд Төв аймгийн Сэргэлэн сумын ерөнхий хүүхдийн цэцэрлэгт төсөл хөтөлбөр хэрэгжээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулж байхтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-ийн ахлах Г.Ариунбат, аудитор Д.Буянравжих, О.Эрдэнэчимэг, шинжээч Б.Ган-Эрдэнэ, Т.Оюун, аудитын менежер Б.Батцэцэг, аудиторын туслах З.Ариунцэцэг, Г.Ариунболд нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг чанарын хяналтын мэргэжилтэн С.Сожидмаа, захирал С.Тунгалаг, Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер О.Амаржаргал, Дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Ихмонгол хөлөг Аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 23/05 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр батлагдсан төсвийн нийт зардлыг сонгож сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны жилийн батлагдсан төсвийн ний зардлын 422,650.6 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 4,226.5 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 2,958.5 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор атлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж, 36,316.0 мянган төгрөгийн хэмнэлт гарган ажилласан нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардал 25,891.8 мянган, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 3,779.6 мянган, нормативт зардал 8,121.4 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны цахим хуудсыг шалгахад 153 мэдээлэл байршуулахаас 139 мэдээлэл хугацаанд нь байршуулж, 10 мэдээлэл хугацаа хоцроож, 4 мэдээллийг байршуулаагүй, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 11 удаагийн 182,293.3 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 285,855.6 мянган төгрөгөөр буюу 103,562.3 мянган төгрөгөөр илүү, 4 удаагийн 64,530.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 53,165.0 мянган төгрөгөөр буюу 11,365.0 мянган төгрөгөөр дутуу байршуулж, 18 удаагийн 161,368.5 мянган

төгрөгийн орлого, 9 удаагийн 98,724.2 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д "цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр;", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-т ".Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээд Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээллийг хугацаанд нь байршуулна." гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Дээрх хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмж өгөх.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан “Хүүхдийн цэцэрлэг, сургуулийн өмнөх байгууллагын нэг суралцагчид ногдох хувьсах зардлын дундаж нормативын бүрэлдэхүүн, зардлын зориулалт, арга хэмжээний дэлгэрэнгүй заавар”-д төсвийн зарлагыг эдийн засгийн 2 ангиллаар батaлснаас шалтгаалж, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт, 2014 оны 5 дугаар тушаалын 5 дугаар хавсралтаар баталсан “Балансын дансны жагсаалт”-ын дагуу тайлагнагдаагүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчид уламжлан шийдвэрлүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

Дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь зөвхөн сургалтын үндсэн үйл ажиллагаанд чиглэгдсэн, санхүү, шилэн данс , Нягтлан бодох бүртгэлийн, Төсвийн, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьдаггүй, дотоод хяналтын ажилтнууд нь зохих мэдлэг эзэмшээгүй, холбогдох сургалтад хамрагдаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.6-д "Дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн дотоод хяналтын бодлого, удирдлага, зохион байгуулалтыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх бүхий этгээд тодорхойлно." гэж заасныг мөрдөөгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Дотоод хяналтын багийн бүрэлдэхүүнийг шинэчилж, арга зүйгээр хангаж ажиллах зөвлөмж өгөв.

Шалгагдагч байгууллагын худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүн, бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн төлбөрийн и баримтын дүнгээс 4 иргэн, байгууллагын дүн 10,866.4 мянган төгрөгөөр илүү байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.4-д "нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 “анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6.”Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй.” гэж заасантай нийцээгүй нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 9-ний өдрийн А/95 дугаар тушаалын 4.2.1.10-т "Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол;" гэж заасныг үндэслэн хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлсэн.

Хүүхдийн хоол хүнсний материалаас хэмнэгдсэн төсвийн үлдэгдэл 4,676.3 мянган төгрөгийг нөөцөлсөн байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.6-д "Нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх;" гэж заасантай

нийцээгүй нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 9-ний өдрийн А/95 дугаар тушаалын 4.2.1.11-т "Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага хүргүүлэв.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Төв аймгийн Сэргэлэн сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд завсрын аудит хэрэгжүүлээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн 6 алдаа зөрчилд давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж, 2 төлбөрийн акт, 1 албан шаардлага хүргүүлснээс, хэрэгжилтийг Төв аймгийн Төрийн аудитын газарт албан бичгээр хүргүүлсэн боловч, гүйцэтгэлээр 50.0 хувийн хэрэгжилттэй байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	2	3,816.2	1	3,440.2	90.1
Албан шаардлага	1	3,035.5	-	-	-
Зөвлөмж	3	349,834.3	2	-	66.7
Нийт дүн	**6**	**356,686.0**	**3**	**3,440.2**	**50.0**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Шалгагдагч байгууллага дээр ажиллаж хөрөнгийн биет тооллого хийх нөхцөл байдал хязгаарлагдмал байснаас биет тест хэрэгжүүлээгүй.

Дараагийн аудитаар төсвийн жил дамжин хэрэгжиж байгаа сургалтын үйл ажиллагаа, хувьсах зардлын нөхөн хангалтаар авч байгаа тоног төхөөрөмж, бараа материалыг орлогод авсан эсэхийг авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 566,355.2 мянган төгрөгийн алдаа 5 илэрснээс аудитын явцад 566,355.2 мянган төгрөгийн алдааг залруулав.

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд суралцагчдын тоог тайлагнаагүйг;
- Санхүүгийн байдлын тайлангийн Засгийн газрын хувь оролцоо данс нь 80,136.2 мянган төгрөгийн хувийн өмч бүртгэлтэйг;
- Цалин хөлсний дэлгэрэнгүй бүртгэлийн дүн ерөнхий журналын цалингийн зардлын дүнгээс 588,776.49 төгрөгөөр зөрүүтэй бүртгэгдсэнийг ;
- Тайлант онд нэг ажилтны ажиллаагүй сард 1,008.9 мянган төгрөгийн цалин хөлс олгосноор тайлагнасан, 5 ажилтны нийгмийн даатгалын төрлийг буруу сонгосноос 274.6 мянган төгрөгийн зөрүүтэй тайлагнасныг;
- Сангийн яамны 2023 оны 1 дүгээр сарын 5-ны өдрийн 10/84 дүгээр албан бичгийн дагуу гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих байгууллагын санхүүгийн тайланг орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайлангаас улсын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайланд шилжүүлэхтэй холбоотой санхүүгийн байдал, үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайланд тус тус 484,346.7 мянган төгрөгийг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэж заасныг үндэслэн санхүүгийн тайланд тус тус залруулсан.

Аудитаар нийт 42,293.5 мянган төгрөгийн 6 зөрчил илэрснээс, 939.1 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 30,488.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 10,866.4 мянган төгрөгийн 1 хариуцлага тооцох албан шаардлага, 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Цалин хөлсний давтан тооцооллоор давхар ажил хөдөлмөр эрхэлдэг нэг ажилтанд 60.0 мянган төгрөгийн хөнгөлөлтийг, нэг ажилтанд 503.1 мянган төгрөгийн цалинг тус тус илүү, нийт 563.1 мянган төгрөгийн цалин хөлсийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 23.1-т "Албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.7-д заасан орлогод ногдуулах жилийн албан татварт дараах хэмжээгээр албан татварын хөнгөлөлт эдлүүлнэ:", 25.5-т "Суутган төлөгч нь албан татвар төлөгчид энэ хуулийн 23.1-д заасан хөнгөлөлтийг эдлүүлэхдээ тус хэсэгт заасан албан татвар ногдуулах орлого болон хөнгөлөлтийг 12 сард тэнцүү хувааж, сар бүр эдлүүлнэ." Засгийн газрын 2019 оны 382 дугаар тогтоолын 6 дугаар хавсралтын 3-т "Орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласны нэмэгдлийг дараах албан тушаал эрхэлж байгаа сургуулийн өмнөх болон бага, дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллага, соёл, урлагийн байгууллагын төрийн үйлчилгээний албан хаагчид албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас дор дурдсан хувиар бодож сар бүр олгоно:" гэж заасантай нийцээгүй нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 9-ний өдрийн А/95 дугаар тушаалын 4.2.3.3-т" Цалин хөлс, шагнал урамшуулал, тэтгэмжийг зөрүүтэй тооцож олгосон;" гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

Өмнөх аудитын төлбөрийн акт 376,000.00 төгрөгийг тооцооны дансанд бүртгээгүй, барагдуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4-т " нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна", .14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ" 14.4.3.-т " бүх өр төлбөр" гэж заасантай нийцэхгүй нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 9-ний өдрийн А/95 дугаар тушаалын 4.2.3.8-т “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэж заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоосон.

5.2 Албан шаардлага

Цэцэрлэгийн эрхлэгчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/21 дугаар "Эд хөрөнгийн тооллого явуулах тухай" тушаалыг хэрэгжүүлээгүй, 7,815.8 мянган төгрөгийн бараа материал, 17,996.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн тооцоог бодоогүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-т "Жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө;" Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 2-т "Түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг хэрэгсэл, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг жилд 2 удаа /6 дугаар сарын 1, 12 дугаар сарын 1-нээс/;" гэж заасантай нийцээгүй нийцсэн бөгөөд зохистой байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.2-т "Хөрөнгийн тооллогыг холбогдох хууль, тогтоомжид заасны дагуу хийгээгүй, баримтжуулаагүй, баталгаажуулаагүй;" гэж заасны дагуу албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Байгууллагын мөрдөж буй НБББББ-нь шинэчлэн батлагдсан УСНББОУС, хууль, тогтоол, тушаал зааврудыг тусгаагүй, байгууллагын удирдлагын тушаал шийдвэрээр батлаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.9-д "нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг" гэж бүртгэлийн суурь, санхүүгийн тайлан гаргахад баримтлах зарчмыг тодорхойлсон журам, заавар, аргачлалыг багтаасан баримт бичгийг", 18 дугаар зүйлийн 18.2-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана", 20 дугаар зүйлийн 20.2.2-т Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулах, батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;" гэж заасныг тус тус мөрдөөгүй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

НБББББ-ийг стандарт, хууль, тогтоомж, тушаал, заавар, дүрэм журамд нийцүүлэн шинэчлэн боловсруулж, баталж мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөв.

Дээрх акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймаг дахь төрийн аудитын газарт 2023 оны 6 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд суралцагчдын тоог тайлагнаагүй байна.	1	-	1	-			1	-				
Санхүүгийн байдлын тайлангийн Засгийн газрын хувь оролцоо данс нь 80,136.2 мянган төгрөгийн хувийн өмч бүртгэлтэй байна.	1	80,136.2			1	80,136.2	1	80,136.2				
Цалин хөлсний дэлгэрэнгүй бүртгэлийг ерөнхий журналын цалингийн зардалтай тулган шалгахад 588,776.49 төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	1	588.8			1	588.8	1	588.8				
Тайлант онд нэг ажилтныг 8 дугаар сард ажиллаагүй байхад 1,008.9 мянган төгрөгийн цалин хөлс олгосон гэж тайлагнасан, 5 ажилтны даатгалын төрлийг буруу сонгосноос 274.6 мянган төгрөгийн зөрүүтэй тайлагнасан байна.	1	1,283.5			1	1,283.5	1	1,283.5				
Сангийн яамны 2023 оны 1 дүгээр сарын 5-ны өдрийн 10/84 дүгээр албан бичгийн дагуу Гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих байгууллагын санхүүгийн тайланг орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайлангаас улсын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайланд шилжүүлэхтэй холбоотой санхүүгийн байдал, үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайланд тус тус 484,346.7 мянган төгрөгийг залруулаагүй байна.	1	484,346.7	1	484,346.7			1	484,346.7				
Дүн	**5**	**566,355.2**	**2**	**484,346.7**		**82,008.5**	**5**	**566,355.2**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс: Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Байгууллагын эрхлэгчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн А/21 дугаар "Эд хөрөнгийн тооллого явуулах тухай" тухай тушаалыг хэрэгжүүлээгүй, 7,815.8 мянган төгрөгийн бараа материал, 17,996.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн тооцоог бодоогүй байна.	1	25,811.8			1	25,811.8						
Цалин хөлсний дэлгэрэнгүй журналыг давтан тооцоолоход давхар ажил хөдөлмөр эрхэлдэг нэг ажилтанд 60.0 мянган төгрөгийн хөнгөлөлтийг эдлүүлсэн, нэг ажилтанд 503.1 мянган төгрөгийг илүү олгосон, нийт 563.1 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.	1	563.1	1	563.1								
Өмнөх аудитын төлбөрийн акт 376.0 мянган төгрөгийг тооцооны дансанд бүртгээгүй, олгоогүй байна.	1	376.0	1	376.0								
Байгууллагын мөрдөж буй НБББББ-нь шинэчлэн батлагдсан УСНББОУС, хууль, тогтоол, тушаал зааврuudыг тусгаагүй байна.	1	-					1	-				
Дүн	4	26,751.1	2	939.1	1	25,811.8	1	-				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны цахим хуудсыг шалгахад 153 мэдээлэл байршуулахаас 139 мэдээлэл хугацаанд нь байршуулж, 10 мэдээлэл хугацаа хоцроож, 4 мэдээллийг байршуулаагүй, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 11 удаагийн 182,293.3 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 285,855.6 мянган төгрөгөөр буюу 103,562.3 мянган төгрөгөөр илүү, 4 удаагийн 64,530.0 мянган төгрөгийн орлогын гүйлгээг 53,165.0 мянган төгрөгөөр буюу 11,365.0 мянган төгрөгөөр дутуу байршуулж, 18 удаагийн 161,368.5 мянган төгрөгийн орлого, 9 удаагийн 98,724.2 мянган төгрөгийн зарлагын гүйлгээг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй байна.	1	375,020.0			1	375,020.0		
Дүн	**1**	**375,020.0**			**1**	**375,020.0**		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь зөвхөн сургалтын үйл ажиллагаанд чиглэгдсэн, санхүү, шилэн данс , нягтлан бодох бүртгэл, төсвийн тухай, төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт хийдэггүй, санхүүгийн мэргэжлийн ажилтан дотоод хяналтын ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд томилогдоогүй, ажилтнууд нь дотоод хяналтын талаар сургалтад хамрагдаагүй, дотоод хяналтын талаар зохих мэдлэг эзэмшээгүй, дотоод хяналтын ажиллах журамгүй байна.	1	-					1	-
Гүйцэтгэлд суурилсан төсвийг цөөн нэр төрлөөр баталснаас шалтгаалж, тээвэр шатахуун, томилолт, сургалт, хөрөнгө бэлтгэх зэрэг зардлуудыг Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан зардлын ангилал, дансдаар ангилж бүртгээгүй, санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтээр тайлагнаагүй байна.	1	-			1	-		
Шалгагдагч байгууллагын худалдан авсан хөрөнгө, материалын дүнг, бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагуудын төлбөрийн цахим системд бүртгэсэн дүнтэй тулгахад 4 иргэн, байгууллагын 10,866.4 мянган төгрөгөөр илүү байна.	1	10,866.4			1	10,866.4		
Хүүхдийн хоол хүнсний материалаас хэмнэгдсэн төсвийн үлдэгдэл 4,676.3 мянган төгрөгийг нөөцөлсөн байна.	1	4,676.2			1	4,676.2		
Дүн	**4**	**15,542.6**	**0**	**-**	**3**	**15,542.6**	**1**	**-**
Нийт дүн	**5**	**375,020.0**	**0**	**-**	**4**	**390,562.6**	**1**	**-**